

Heid Cat zondag 10

Levensleiding 1 wat is het? 2 wat nut het?

Gemeente,

Wat heeft God met je leven te maken? Heeft God met je leven te maken? Ja zeker, God heeft alles met je leven te maken. Want Hij leidt je leven, ieders leven. Hij beschikt alle dingen. Antwoord 28 noemt ze op en dan valt op dat daar heel veel onder valt. Om te beginnen wat wij hele gewone dingen noemen: loof en gras, alles wat groeit en bloeit, elk jaar weer, en eten drinken elke dag weer. Ook die voor ons gewone dingen komen van God. Maar ook de goede en de kwade dingen: gezondheid en ziekte, rijkdom en armoede. Waar je blij van wordt en waar je verdrietig van wordt: beide komen van God. Dingen die rechtstreeks van God komen, regen en droogte, het weer, gezondheid en ziekte, maar ook dingen die via mensen op je pad komen: armoede en onvruchtbare jaren kunnen ook door mensen je aangedaan worden. In elk geval: God leidt je leven in alle dingen. Alles wat je meemaakt is levensleiding door God.

1 wat is het?

Dat noemt de kerk: voorzienigheid. Maar wat is dat dan? Daarover gaat het in zondag 10 vr en antw 28. En dan begint dit antwoord bij de basis. Bij iets wat wij vaak over het hoofd zien. Als we nadenken over levensleiding. Alle vragen en moeiten die er zijn, die we ermee hebben kunnen. Maar daar ligt wat onder. Namelijk dit: dat God door Zijn almachtige en alom tegenwoordige kracht alle dingen onderhoudt, nog steeds. Zodat de hemel en de aarde blijven bestaan. En de catechismus zegt: sta daar nou eerst eens bij stil. God laat deze wereld voortbestaan. En dan moeten we eens een soort rekensom maken. Deze wereld, daar leven zo'n 7 miljard mensen op. Al die mensen zijn 365 dagen in een jaar zo'n 16 uur per dag wakker. En laten we zeggen als je wakker bent, oppervlakkig gezien zondig je hoeveel keer per uur? 5? Vooruit, dat is erg oppervlakkig, want onze zondigheid die is een bron die overal doorheen opwelt, zodat alles wat wij doen met zonde bevlekt is en ieder seconde van de dag is wat we doen met zonde doortrokken. Maar goed, oppervlakkig gezien 5 keer per uur. Rekensom: per jaar wordt God door deze wereld $5 \times 16 \times 365 \times 7$ miljard op zijn hart getrapt. Dat is ong 200duizend miljard keer, 204,4 biljoen keer per jaar. Als de hemel Gods huis is en de wereld de tuin dan ziet God in Zijn tuin zoveel keer per jaar dat Hij gekrenkt wordt. Inderdaad, als ik God was zag het er wel anders uit. Ik had me allang niet meer in kunnen houden en was zo kwaad geworden dat ik ze allemaal eruit geschopt had. Weg met al die mensen! Maar dat is Gods lankmoedigheid. God doet dat niet: de wereld, de mensheid blijft voort bestaan. Hoe is het mogelijk? Omdat God

lankmoedig is. Heel lang Zijn toorn ophoudt en tegenhoudt. Veel langer dan een mens dat ooit zou kunnen of willen volhouden. Hij geeft tijd tot bekering.

John Blanchard, een Amerikaanse theoloog, heeft een dun boekje geschreven met als titel: "Waar was God op 11 september?" Natuurlijk op 11 september 2001, toen twee vliegtuigen zich in de Twin Towers in New York boorden en 3000 mensen vermoordden. Waar was God toen? Waarom voorkwam Hij dat niet? Hij zegt dan: "Zeg maar gerust dat het Gods goedheid is dat alle andere inwoners van de VS niet gedood werden maar gespaard bleven. God trok Zijn beschermende hand even terug om iets te laten zien van het oordeel dat allen die Hem verwerpen te wachten staat." Het wonder is niet dat er mensen sterven door allerlei rampen en ziektes enz, maar dat er ook nog leven is op aarde, zelfs leven met veel mooie momenten daarin. God onderhoudt de wereld. En van daaruit spreekt Hij alle mensen aan. Komt Zijn stem tot alle mensen.

Zoals CS Lewis zegt: "Zulke rampen zijn Gods megafoon om een slapende mensheid wakker te roepen." Een mensheid die van enkele doden niet meer wakker schrikt, van dagelijkse hongersnood doden niet meer wakker wordt. Maar wat als die mensheid ook daar niet van wakker schrikt en het naderend oordeel niet aan ziet komen? Ieder mens wordt door rampen wakker geroepen. Ontwaak toch! Nu het nog kan!

Weet u wat echt niet te begrijpen is? Zegt John Gerstner in een brochure. Dit: dat het goede slechte mensen treft. Onbegrijpelijk dat er zoveel te genieten valt door zondige mensen. We verdienen door onze zonden Gods toorn. Alle zonden, misdaden roepen om Gods toorn, straf. Merk je daar nou altijd wat van? In de hemel bidden de heiligen: Hoe lang o God, hoe lang? Hoe is het mogelijk dat uw oordeel zolang uitblijft, dat U zoveel tijd geeft en te genieten geeft. Hoe is het mogelijk dat er zoveel te genieten is in het leven, in mijn leven? Hoe kan het dat er zoveel goed is? Moois? Blijfs? Fijns? Zo roept God ieder mens door al Zijn goedheid tot Zich. Zie toch dat Ik goed ben. Leef het leven dan voor Mij. Je leven, je adem, je gaven het is van Mij. Dien er Mij toch mee. Het zijn de goedertierenheden des HEEREN die ons tot bekering leiden.

En in de doop heeft de HEERE ons Zijn goede bedoelingen nog extra verzegeld: Ik zal van alle goed verzorgen en alle kwaad weren of ten beste keren. Dat is Mijn bedoeling. Dat Ik je verzorg opdat je tot bekering komt, nader tot Mij. Dat Ik het kwade voor je ten beste keer: tot bekering gebruik. Opdat u, jij hem daarmee te voet valt: HEERE, dat is uw bedoeling. HEERE, leer me dat geloven en vertrouwen. HEERE, laat het me brengen tot bekering.

Dus dat is het eerste als het gaat over levensleiding. De verwondering dat ik er nog ben. Dat ik genadetijd krijg. Tijd om Hem te kennen, tijd om gered te worden, tijd om tot Christus te komen. Want u had me ook al lang weg kunnen nemen. En dan had ik niets voor het zeggen gehad. Als U mij had laten sterven en het leven ontnomen had en ik zou onbekeerd gestorven zijn..... Maar: ik mag er nog zijn. En in geloof zie je terug; o HEERE, U verdroeg me toen ik enkel verzet was tegen U. U werd me niet zat van voor Uw Aangezicht, U verdroeg me en nam me niet weg toen ik onbekeerd en onverzoend leefde. Wat een wonder!

Maar er zit nog iets in opgesloten in levensleiding: op de basis van die onderhouding in lankmoedigheid waardoor alle mensen onderhouden worden, zorgt God dat alle dingen ons, de gelovigen, van Zijn Vaderlijke hand toekomen. Hoe gaat dat als je gaat eten? En eis een kind van ½, en van 2, en van 4 en van 9. Strooit vader wat eten op tafel en zegt hij, hier, haal maar binnen wat je kan? Nee. Nee, God strooit maar niet wat rond, zo van: hier ligt wat en zie maar wie wát krijgt. Voor de gelovigen geldt: God schikt het toe als met een vaderlijke hand. Zoals een vader en jong gezin eten uitdeelt en voorziet. Het kleinste kind krijgt uit een flesje, een wat groter eet brood zonder korstjes, een nog wat ouder kind brood met korstjes, en het oudste tarwebrood en met beleg. Elk kind krijgt precies het eten dat bij hem past. Dat is een vaderlijke hand.

En de eerste vraag waar het om gaat is: ben ik dan Zijn kind? Waar het in zondag 9 over ging. Dat voorbeeld. Die misdadiger in Amerika. Doodstraf verdiend. Maar de rechter zegt: ik heb mijn zoon gevraagd en die zal de straf overnemen. Geweldig. Van de doodstraf ontslagen en verlost. Op vrije voeten, maken dat je wegkomt, maar nee. De rechter zegt ook: mijn zoon en ik zijn overeengekomen: dan neem ik je ook op in mijn gezin. In mijn huis, aan mijn tafel, in mijn testament. Zo goed ben ik. Dat he. Voor de hoogste Rechter de dood verdiend. Misdaden, ongerechtigheden. Zo Gij in het recht zult treden en gadeslaan..... Maar neen, om Christus wil: vergeving, vrijspraak. Niet de hel in, niet de eeuwige straf. Geweldig. Ja, en dan zijn Mijn Zoon en Ik overeengekomen dat u ook Mijn kind bent. Aangenomen tot kind. Zo goed ben Ik. Zegt God. Wat een wonder. Om Christus wil ben ik Zijn kind, tot Zijn kind aangenomen. En dat weet ik, ziende op Christus. Hij voor mij.

Dat is de eerste vraag. In tegenspoed, in voorspoed, met het oog op de toekomst: wie is God voor mij? Vader? Wie ben ik voor God? Kind? En wat de duivel het liefste doet is dat hij je zo laat tobben met je tegenspoed, of dat hij je zo laat dobberen in je voorspoed, of dat hij je zo vol maakt met plannen voor de toekomst, dat je aan die vraag niet eens toekomt. Later, als ik eerst hieruit ben, dat bereikt heb nu lekker genoten

heb, dan... heeft de duivel ons zo in zijn greep? Dat we aan die vraag niet toekomen? Of ik Zijn kind ben en Hij mijn Vader is?

Dat weet ik niet dat leid ik niet af uit wat ik meemaak. Ik maak zoveel fijne dingen mee, en krijg zovaak waar ik om vraag, ik zal wel kind zijn. Of: ik maak zoveel ergs mee, en zoveel teleurstelling, ik zal wel geen kind zijn. Dat kan misleidend zijn en zo'n wankel basis zijn. Mijn kindschap leid ik daaruit af: wie Christus voor mij is. Mijn Borg, mijn Plaatsvervanger. Die God mij gegeven heeft. God, Die Zijn enige Zoon mij gegeven heeft, Die heeft mij lief, die kan geen kwaad in de zin hebben, nooit en nergens. Die zal mij verzorgen als Vader en alle kwaad ten beste keren om me op te voeden. En als ik daaraan twijfel, zie de doop. HEERE, U hebt het beloofd: mij zo te verzorgen en alle kwaad ten beste keren. Het is toch waar. In Christus is Uw belofte ja en amen.

2 wat nut het?

Maar dan stelt vraag 29 een volgende vraag: waartoe dient het dat ik dit weet? Wat voor nut heeft deze theorie? Maakt het ook verschil als ik in het leven sta of dat zo is of niet? Kan dat wat uitmaken als ik iets ergs meemaak, of juist mooie dingen meemaak, of hoe ik naar de toekomst kijk? Jazeker! Dat is in elk geval wel de bedoeling.

Want het dient ertoe dat ik in alle tegenspoed geduldig zal zijn. de Bijbel heeft dan het woord lijdzaamheid. Vanuit een moeilijk te vertalen Grieks woord, dat letterlijk betekent: ergens onder blijven. Een lastdrager onder een zwaar pak dat op hem is gelegd. Eronder een last blijven. Niet van je afschudden, niet overeind komen en weg willen gooien, niet ophouden met lopen en stil blijven staan uit protest, eronder blijven lopen. Van daaruit kun je het in twee Nederlandse woorden uiteenleggen: verdragen en verwachten. Verdragen: Heere, U doet het goed, U doet niets ten onrechte, U bent wijs en rechtvaardig en goed. Hoe zou ik kunnen zeggen dat U het niet mag opleggen, dat ik beter heb verdiend? Verdragen. En verwachten. Verwachten dat het nut heeft, dat Gods doel erin zit. Dat het in dit leven vrucht zal dragen. Dat het zal dienen tot Uw eer. Als ik het dragen mag en eronder blijf, dan zal dat tot Uw eer zijn. als blijkt de kracht van het geloof. Daarom liet God Job alles meemaken. Opdat zijn geloof tot Gods eer zou schitteren. Het gaat er niet ten eerste om wat ik eraan heb, of het nut voor mij heeft, maar of het nut voor Hem heeft. En ook dat mag ik verwachten: het heeft nut voor mij: God zal er mij door louteren, zuiveren, reinigen. Oefenen in afhankelijkheid, in hemelsgerichtheid, in besef van de eeuwigheid, in gebed om Zijn kracht. En dat kan naar anderen toe een getuigenis zijn dat vrucht draagt. In tegenspoed verdragend en verwachtend.

Nu goed op letten dat er staat: dat, opdat ik in alle tegenspoed geduldig zal zijn. Niet zodat. Zodat dat zou betekenen: dat is in één ogenblik bereikt. Eén schakelaar omzetten en het is zo. Ik duw op het lichtknopje zodat de lamp gaat branden. Nee, opdat ik..... dat geeft aan: dat is het doel. Maar dat is niet vanzelf. Dat is een strijd, een weg, door crisis heen. Want tegenspoed kan ook heel anders uitwerken: Thomas Boston zegt: tegenspoed is het stokje dat roert in het regenplasje van mijn hart. Kijk, zo'n plasje van de regen lijkt er helder uit te zien in het grond, op het zand. Maar als je er met een stokje in roert over de bodem dan dwarrelt er allerlei modder op naar boven. Mijn hart lijkt soms wel schoon en braaf en eens met God, maar tegenspoed laat opdwarrelen: opstand, zoals Job. Gelatenheid als Elia, neem mij maar weg. Strijd, als bij Asaf in Psalm 73; waarom hebben anderen het zo goed en ik niet? Hoe bestrijd je dat? Hoe overwin je dat? Opdat ik verdragen en verwachten zal.

Dichtbij het kruis van Christus. Ziende op Hem. Denk aan een kind, een vondeling, in het water terechtgekomen. En een zoon van ouders heeft hem gered, maar is daarbij zelf verdronken. Als die ouders dat kind zien, dan denken ze steeds: voor hem heeft onze zoon zijn leven gegeven. Dat maakt dat ze voor hem zorgen zullen. Ze denken aan wat het hun zoon gekost heeft. Als ik dat zie: ik ben kind omdat de Zoon Zijn leven gaf voor mij aan het kruis. Dan zal Vader voor me zorgen. Hij denkt steeds aan het offer van Zijn Zoon en dan kan Hij niet anders dan goed voor mij zorgen. Opdat ik verdragen en verwachten zal. Al doet het pijn, al zie ik niet hoe, Hij zal.

Denk maar aan de paal en een bootje, met een touw aan die paal vast. Hoe losser het touw, hoe meer het bootje met de golven op en neer en heen weet gaat. Hoe korter het touw, hoe dichter aan de paal vast, hoe stabiel het bootje ligt. Hoe dichter bij het kruis, hoe stabiel je geduldig verdragen en verwachten.

En opdat ik in voorspoed dankbaar zal zijn. Dankbaar. Niet blij, want ja, dat is iedereen wel als hij slaagt of jubileert of beter word. Maar dankbaar: God erkennen: U gaf het, U geeft het. Gij hebt het gedaan. En dankbaar houd ook in: dienstbaar. Dat ik mij voorspoed ten dienste van Hem stel: hoe zal ik U ermee dienen, wat wilt U dat ik ermee doen zal. Dankbaar. Want het zou toch ten hemel schreiend zijn, als ik dankbaar zou zijn en niet dienstbaar. Dan ben ik als iemand die iets krijgt van een ander en ik geef hem een hand om te zeggen: dank u wel. En ondertussen geef ik hem met mijn andere hand een stomp in zijn maag. Als ik iets van God krijg en ik zeg dank U Vader, en ondertussen doe ik er iets mee wat Hem pijn en verdriet doet. In voorspoed dankbaar. En dienstbaar.

Dat is niet vanzelf zo. Als ik niet weet van voorzienigheid dan vind ik alles gewoon. Vooral die dagelijkse terugkerende dingen: eten en drinken, vrienden, gezondheid, dat ik lopen, kijken, praten kan, heel normaal. Als ik het één dag niet kan mopper ik meer dan dat ik in 50 jaar dankbaar was toen ik het wel kon. Ja, zelfs kan er trots komen. Als ik echt iets moois meemaak, dat ik mezelf laat prijzen en eren. Aandacht voor mezelf zoek, ja, zo heb ik dat aangepakt, en dat deed ik nog zonder al te veel moeite hoor. Eer voor mezelf. En ik vergeet God. Vergeet de vragen van God aan mij: bekeert u, bereid u voor, dien Mij. Ik vergeet het, zomaar. Hoe beter het gaat, hoe minder ik bid en aan God denk.

Opdat ik dankbaar zal zijn. Hoe overwin je dat? Bestrijd je dat? Dicht bij het kruis. Waar Hij hangt. Jezus de Rechtvaardige. En ik de onrechtvaardige leef hier en nu. En Hij heeft geen eten en drinken en ik wel, thee, koffie, water. Hij krijgt geen pijnstilling, ik wel: asperientje ofzo. Hij heeft geen kleren, ik wel, kan kiezen zelfs. Hij heeft geen bed om te liggen, stoel om te zitten, alleen een kruis om te hangen, ik wel. Hij heeft geen vrienden om zich heen, allen verlieten Hem, ik wel. Hij heeft een gesloten hemel boven Zich, ik mag toegang ontvangen, elk uur van de dag. Hij daalt neer ter hel, ik niet, ik leef op aarde met goede gaven. Dankbaar, dankbaar en verwonderd!

Denk maar aan de paal en een bootje, met een touw aan die paal vast. Hoe losser het touw, hoe meer het bootje met de golven op en neer en heen weet gaat. Hoe korter het touw, hoe dichterbij aan de paal vast, hoe stabiel het bootje ligt. Hoe dichterbij het kruis, hoe stabiel het dankbaarheid en verwondering.

En in alles wat mij nog toekomen kan een vast vertrouwen dat niets van Zijn liefde scheiden zal. Dat heeft te maken met dat woord voorzienigheid. Voorzien. Dat God je voorziet. Zoals een moeder haar kind dat op schoolreis gaat voorziet van eten en drinken om mee te nemen en pleisters en wat geld. God voorziet. En dan goed opvatten: dat betekent niet dat er geen erge dingen kunnen gebeuren, dat je wensen vervuld worden. Maar voorzien betekent dat God altijd dat zal geven wat je nodig hebt om pelgrim te blijven, om te volharden in geloof. Voorziet van dat wat nodig is opdat uw geloof niet zal ophouden en bezwijken. Bijvoorbeeld doordat Hij in beproeving juist temeer van Zijn liefde merken laat. Dat niets ons van Zijn liefde scheiden zal.

Dat is niet vanzelf. Want och, ik heb van mezelf zoiets in me van: niet aan denken hoor. Blinddoek voor en niet aan denken. Niet denken aan ziekte en sterven. Ik stel ook maar uit om daar iets over op papier te zetten of over te praten met mijn geliefden. Komt nog wel, maar nu niet aan denken en niet over hebben. Of ik overschreeuw het: ik hoor het ook om me heen: komt goed, dat redden we wel, gaan we doen, zal best

lukken. Die zelfoverschatting. Of een ander moment denk ik: het wordt niks, gaat verkeerd, ik loopt tobben en lig te piekeren: als er dat gebeurt, wat dan, en stel je voor dat dat de uitslag is of dat het zo gaat en alle scenario's malen honderd keer door mijn hoofd heen. En als er ooit vervolging komt en ze staan voor mijn deur en neus en dreigen mijn gezin wat te doen als..... Hoe moet het als....

Hoe overwin je dat, bestrijd je dat? Dichtbij het kruis. Jezus, Die mij kocht. Tot Zijn eigendom verwierf en maakte. Kocht met Zijn dierbaar bloed. Zo'n hoge, dure prijs. Dan zal Hij me nooit los laten of laten roven. Niemand zal ze uit Zijn hand rukken. Niemand en niets. Zo duur gekocht, dan wil je het niet en nooit kwijt. Hij zal voorzien zodat ik in geloof volharden zal.

Denk maar aan de paal en een bootje, met een touw aan die paal vast. Hoe losser het touw, hoe meer het bootje met de golven op en neer en heen weet gaat. Hoe korter het touw, hoe dichters aan de paal vast, hoe stabiel het bootje ligt. Hoe dichters bij het kruis, hoe stabiel je vertrouwen en je rust.

Dat nut nu de voorzienigheid. Levensleiding. Totdat al Gods kinderen zullen staan aan de glazen zee. Kristal gelijk. Kristal: puur doorzichtig tot op de bodem. Die zee van mijn levensleiding, hier soms zo duister dat ik er niet in kan kijken, geen inzicht in krijgen kan, zo troebel en ik kan de bodem maar niet zien van waarom en hoe het komt. Maar dan: kristal gelijk. Ik zal het zien tot op de bodem. En dan zal er één ding in mij opwellen, me in beslag nemen, me in vervoering brengen: verwondering, aanbidding. En zingen het gezang van Mozes en van het Lam: Groot en wonderlijk zijn Uw werken, Heere, Gij almachtige, rechtvaardig en waarachtig zijn Uw wegen, Gij Koning der heiligen.

Amen